

908

242

ИЗЛОЖЕНИЕ

ЗА

Състоянието на Ст.-Загорското Окръжие

прѣвъ 1898—1899 год.

ПРЕДСТАВЕНО НА СТ.-ЗАГОРСКИЙ ОКР. СЪВѢТЪ ПРИ
ОТКРИВАНИЕ РѢДОВНАТА МУ СЕПТЕМВРИЙСКА
СЕССИЯ ПРѢВЪ 1899 ГОД.

ОТЪ

Ст.-Загорский Окр. Управитель

Хр. Улѣбаковъ.

СТАРА-ЗАГОРА,

прѣвъ сѣд.
щитѣ изселванъ печатница „Свѣтлина“ № 566
ля има изселени
български, състоящи се
а приселени 13 семейства
лейско и 3 турски, състояще
и 34 дѣтца. Отъ изселенитѣ 25

1899.

ИЗЛОЖЕНИЕ

ЗА

Състоянието на Ст.-Загорското Окръжие

прѣзъ 1898—1899 год.

ПРЕДСТАВЕНО НА СТ.-ЗАГОРСКИЙ ОКР. СЪВѢТЪ ПРИ
ОТКРИВАНИЕ РЕДОВНАТА МУ СЕПТЕМВРИЙСКА
СЕССИЯ ПРѢЗЪ 1899 ГОД.

ОТЪ

Ст.-Загорский Окр. Управитель

Хр. Уърбаковъ.

СТАРА-ЗАГОРА,

ечатница „Свѣтлина“ № 566

1899

II.

Пространство, народонаселение и административно дѣленіе на окръжието

а) *Пространството* на окръга си остава същото, както е изложено въ миналогодишнитѣ изложения.

б) *Народонаселение*. Прѣзь отчетната година движението на населението въ окръга е било: Въ Казанлъжската околия сж станали 1862 раждания, 369 жендѣби и 1233 умирация; въ Н.-Загорската 1763 раждания, 337 жендѣби и 1019 умирация; въ Ст.-Загор. 1987 раждания, 414 жендѣби и 1454 умирация; въ Т.-Сейменската 1136 раждания, 289 жендѣби и 565 умирация и въ Чирпанската 2027 раждания, 365 жендѣби и 1329 умирация. Сравнени тия цифри съ ония, изложени въ миналогодишното изложение, ще намѣримъ, че прѣзь настоящата отчетна година, въ Казанлъжката околия сж станали: 265 раждания и 100 умирация въ по-малко и 23 жендѣби повече, въ Н.-Загорската 114 раждания и 16 умирация въ помалко и 143 жендѣби повече, въ Ст.-Загор. 261 раждания по-малко а повече 83 жендѣби и 108 умирация; въ Т.-Сейменската въ повече 125 раждания, 141 жендѣби и 49 умирация и въ Чирпанската по-малко 241 раждания и 6 жендѣби а въ повече 498 умирация.

Прѣзь същото врѣме въ окръга сж станали и слѣдующитѣ изселвания и приселвания: отъ Казанлъжката околия има изселени 25 семейства отъ които 12 туреки и 13 българеки, състоящи се отъ 27 мъже, 28 жени, и 74 дѣтца а приселени 13 семейства отъ които 9 българеки, 1 еврейско и 3 туреки, състояще се отъ 13 мъже, 14 жени и 34 дѣтца. Отъ изселениитѣ 25 семейства, 12 сж зампи-

нали за турция а останалитѣ 13 въ вжтрѣшността на княжеството. Отъ Н.-Загорската околия има изселени 21 семейства, състоящи се отъ 21 мъже, 22 жени и 70 дѣтца а приселени нѣма. Всички изселени сж заминали за вжтрѣшността на княжеството; отъ Ст.-Загорската околия има изселени 26 семейства отъ които 25 мъже, 33 жени и 76 дѣтца; отъ тѣхъ 6 (мохамедански) семейства, състоящи се отъ 7 мъже, 14 жени и 27 дѣтца сж заминали за турция а останалитѣ 20 семейства — българи, сж заминали изъ вжтрѣшността на княжеството. Отъ Т.-Сейменската околия има изселени 5 семейства състоящи се отъ 4 мъже, 5 жени и 21 дѣтца. Тѣ сж се заселили изъ княжеството. Приселени има 4 семейства състоящи се отъ 8 мъже, 7 жени и 17 дѣтца и отъ Чирпанската околия има изселени 11 семейства, състоящи се отъ 13 мъже, 11 жени и 30 дѣтца. Всички тия семейства сж се заселили изъ княжеството, изселени има само едно семейство, състояще се отъ 1 мъжъ, 2 жени и 2 дѣтца.

Причинитѣ за изселванието на турекитѣ семейства въ турция сж: застарелий въ тѣхъ фанатизмъ, не свикванието до сега на нарѣдбитѣ и условията въ страната ни, както и подерѣканията, които се правятъ отъ тѣхнитѣ ходжи и сънародници, които сж се вече засѣлили въ турция а ония, по които ставатъ мѣстенията отъ едно мѣсто на друго изъ Княжеството сж: търсението на добъръ поминѣкъ и по голѣма печала съ по малко трудъ.

в. Административно дѣление на окръжieto.

Административното разпрѣдѣление на окръжieto си е останало същото, каквото е било прѣзъ м. година. Въ интереса, обаче, на самото население, необходимо нужно е да се намали, отъ малко малко, сегашното число на селскитѣ общини, като за тая цѣль тѣ бждѣтъ сгруппирани въ едно по 2 — 3 общини. По тоя начинъ, ний ще имаме по урѣдени общински управления, разнитѣ тегоби и даждия плащани отъ селското население ще бждѣтъ почти на половинъ намалени, а освѣнъ туй и общинитѣ тогава ще иматъ по добъръ и отбранъ персоналъ, съ което пъкъ ще се даде възможность и на администрацията да изпъл-

нява въ по скоро врѣме разнитѣ исканія и задължения налагани ѣ отъ страна на правителството.

II.

С ъ о б щ е н и я .

А. Сухопѣтни.

а) Държавни шосета.

Държавнитѣ шосета въ окръга си оставатъ същитѣ, както сѣ показани въ миналогодишното изложение, т. е. 241 километра отъ които 159 кил. първокласни и 82 второкласни.

Прѣвъ течението на отчетната година е направено:

I. Шосета. 1) Построено е шосето Н.-Загора—Кортень, съ обща дължина 4 кил. и 200 метра, заедно съ земленнитѣ и шосейнитѣ работи отъ прѣдириемачъ, съ първоначална стойностъ 18300 лева;

2) Построенъ е съ пѣтна повинностъ и врѣмenni работници, единъ километръ пѣтъ по шосето Ст.-Загора—Казанлъкъ;

3) Поправени сѣ съ врѣмenni работници: а) 3 кил. пѣтъ по шосето Ст.-Загора—Чирпанъ—р. Марица; б) 2 кил. пѣтъ по шосето Ст.-Загора—Н.-Загора; в) 3 кил. пѣтъ по шосето Ст.-Загора—Казанлъкъ—Калоферъ.

II. Мостове. 1) Построенъ е единъ новъ дървенъ мостъ съ 1.50 м. отворъ по шосето Ст.-Загора—Чирпанъ;

2) Единъ сводовъ мостъ съ 8.00 отворъ по шосето Твърдица—Елена;

3) Два каменни моста съ връхна дървена конструкция съ по 5.00 м. отворъ по шосето Твърдица—Елена;

4) Два каменни водостока отъ по 0.60 м. отворъ по шосето Твърдица—Елена;

5) Единъ камененъ водостокъ съ 0.60 м. отворъ по шосето Ст.-Загора—Казанлъкъ;

Тоже прѣвъ същото врѣме сѣ поправени изново: дър-

вената конструкция на „Салтѣшкия“ мостъ и дюшемето на моста „Копринка“ по шосето Казанлъкъ — Калоферъ; разширочени сѣ два моста при „Седемѣхъ могили“ ерѣщу с. Мѣглижъ, по шосето Ст.-Загора — Казанлъкъ, като имъ сѣ увеличени отворитѣ отъ 3 на 6.00 метра; направени сѣ отъ ново дюшеметата на мостоветѣ надъ Коленската и Карабунарската рѣки и надъ хазмака по шосето Стара-Загора — Нова-Загора и на много малки водостоци по шосето Стара.-Загора — Чирпанъ и Стара-Загора — Казанлъкъ — Калоферъ, Казанлъкъ — Шипка, а сѣ отдадени на търгъ и недовършени прѣдприятія: 1) Направата на единъ голѣмъ мостъ надъ р. Бедечка, 3 водостока, подпорни стени и шосето, на обща дължина 1200 метра, по шосето Ст.-Загора — Казанлъкъ, въ Дервентския боазъ (първоначалната стойность 75,640 л. 59 ст.); 2) Направата нови дървени перила на моста на р. Тунджа при чанакчийскитѣ бани и на моста „шейтанка“ по шосето Ст.-Загора — Казанлъкъ — Калоферъ, (първоначална стойность 2237 л. 90 ст.); 3) Доставка на шосейни материяли по шосето Ст.-Загора — Нова-Загора (първоначална стойность 1975 лева) и 4) Доискарвание водобрана на р. Тунджа, при Кортеневскитѣ бани (първоначална стойность 1165 л. 20 ст.) — или всичко за постройкаи и поправки 81018 лева и 69 ст.

За подържанието на държавнитѣ шосета и мостоветѣ прѣзъ врѣмето отъ 1 Юлий м. г. до 1 сѣптий н. г. сѣ похарчени, по стопански начинъ, всичко 13929 л. 79 ст., отъ които 6900 л. сѣ отпуснати отъ държавата, а останалитѣ 7029 л. 79 ст. сѣ отпуснати отъ събранитѣ за смѣтка на държавната пѣтна повинность за 1895 г., пари.

Съ всички тия прѣдприятія и отпуснати суми не е могло пакъ да се доискаратъ шосетата въ една пълна исправность и за първо врѣме, като най-необходими нови постройкаи се явяватъ:

1) Разширочаванието пѣтя и направа каменни прѣдпазителни стени по шосето Ст.-Загора — Казанлъкъ, въ Дервентския боазъ до Дервентската рѣка;

2) Направа моста надъ Дервентската рѣка както и шосето отъ 1500 метра обща дължина; пѣтя съ пѣтна повинность;

3) Направа шосето отъ „Касапкая“ до Чанакчийскитѣ бани на обща дължина отъ 3500 метра, съ пѣтна повинность;

4) Направа отъ ново двата моста при с. Тулово, по шосето Ст.-Загора — Казанлъкъ;

5) Направа единъ голѣмъ мостъ надъ Твърдишката рѣка, заедно съ пѣтъ отъ 4 километра по шосето Твърдица — Елена;

6) Направа единъ инандиционенъ мостъ и шосето при Кортенскитѣ бани;

7) Направа три моста при село Кортенъ по шосето Н.-Загора — Твърдица — Елена;

8) Направа изново шосеровката на пѣтя по шосето Нова-Загора — Сливенъ, на обща дължина 20 километра;

9) Поправяние два моста надъ рѣката Манастирска и толкова надъ Акъ дере по шосето Казанлъкъ — Калоферъ и

10) Построяване два кантонерски дома, едина по шосето Казанлъкъ — Калоферъ, другия по шосето Ст.-Загора — Чирпанъ.

б) Окръжни шосета.

Прѣзъ отчетната година по окръжнитѣ шосета, на които дължината е извѣстна отъ минжлогодишното изложение, сж извършени слѣдующитѣ работи: По Т. Сейменското шосе: 1) Поставени сж, отъ къмъ Ст.-Загора, на 129 погонни метра, земленитѣ работи, повредени отъ минжлогодишното наводнение, и сж подслани съ чакълъ и пѣськъ; 2) Доставено е и наслано пѣськъ по ремонтирано шосе на 500 пог. метра. 3) Ремонтирана е настилката съ чакълъ на 38 пог. метра, 4) Доставено е 100 куб. метра едри камъни и сж депозирани по шосето; Наслано е, отъ къмъ Т. Сейменъ, съ чакълъ, едно пространство отъ 755 пог. метра; 6) Наслано е съ пѣськъ 626 пог. метра; 7) Доставено е 1320 куб. метра камъни и се очюкани на чакълъ:

По Радне-Махленското шосе е постлано 500 пог. метра съ пѣськъ.

По Чирпанъ-Скобеловското шосе е работено мѣжду моста на р. Марица и станция Чирпанъ и е направено:

1) основенъ калдаръмъ, върху който е настлано чакълъ на 75 пог. метра и 2) Поставенъ е земенъ насипъ отъ шосето на 37 пог. метра;

По Чирпанъ-Казанлъжското шосе, отъ къмъ Чирпанска страна е направено: 1) 1 кил. 300 м. готово шосе, 2) Земеннитѣ работи и настилка съ чакълъ на 926 пог. метра; 3) Настилка съ пѣськъ на 3.800 кил. и 4) Настилка съ чакълъ върху земенно шосейно платно на 1 кил.; а отъ Казанлъжка страна, по същото шосе, е извършено: 1) Настлано е съ чакълъ 1.416 кил.; 2) Също съ пѣськъ 2.663 кил. и 3) Поправенъ е земенъ насипъ на 2.020 кил., повреденъ отъ наводнението.

По Каваклийското шосе сж направени земеннитѣ работи на 3.450 кил. и е настлано съ чакълъ, шосейното платно на 1.900 кил. пространство.

в. Мѣжду селски пѣтища.

Мѣжду селскитѣ пѣтища въ окръга си оставатъ въ туй положение, въ каквото подробно сж описани въ минжлогодишното ми изложение. Прѣзъ н. год. върху тѣхъ сж извършени, вслѣдствие на малкий тѣхнически персоналъ, съвсѣмъ незначителни поправки, и по тая причина, циркулиранieto по тѣхъ, въ калнитѣ и дѣждовни врѣмена, става, ако съвсѣмъ невъзможно, то твърдѣ трудно и опасно.

г. Водоходни.

Морски и рѣчни водоходни пѣтища въ окръжието нѣма.

III.

ПОМИНЪКЪ.

а) Земледѣлие

Както е познато, мѣжду всичкитѣ отрасли въ поминъка на населението, първо мѣсто заема земледѣлието. При все това, обаче, обработванието на почвата и прибиранieto

на нейнитѣ произведения, както е спомѣнато и въ миналогодишнитѣ ми изложения, става и до сега съ първобитни земледѣлчески орѣдия и сѣчива: орало, сърпъ, мотика, косса и пр. Никакви увѣщания, насърчения и трудове, полагани отъ страна на надлѣжнитѣ чиновници, не сж могле да убѣдятъ нашия селянинъ въ ползата отъ употреблението на плуга, жетварката, вършачката или косачката. Въ тѣзи годишнитѣ бюджети на селскитѣ общини има прѣдвидени и утвърдени сумми за купуване на „триори“ обаче тѣхната покунка не е още станала по единственната причина, че общинитѣ нѣматъ на лице пари,

Тѣзи годишната реколта, въ сравнение съ минжлогодишната, е по добра съ исклучение на 20 — 25 села, гдѣто тя е съвсѣмъ слаба по причина на падналитѣ прѣзъ лѣтото градушки, които съвършено опустошиха посѣвитѣ имъ.

Прѣзъ отчетната 1898/99 г. въ окръга има засѣто, въ декари, слѣдующитѣ видове зърнени и бобови растения:

Въ коя околия:	Твърда пшеница										Мекa пшеница										Ржжъ										Слъсъ										Ячемигъ										Овесъ										Канладжа										Просо										Кукурузъ										Фасулъ										Лѣща и др. нарина										Картофи										Фий, грахъ и бурчакъ										Кръмно цѣкло									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70																																																																						
Казанлъшка околия	523									91060										36579										344										13904										6319										4										2060										31717										4927										271										203										9776										—										
Н.-Загорска околия	93894									188338										22048										60										46322										48100										13453										20793										80795										1885										102										23										29358										—										
Ст.-Загорска околия	45037									195748										8328										8										18116										28290										8627										17954										77678										2845										184										7										165										—										
Т.-Сейменска окол.	40515									132748										6336										—										28469										12570										11905										12878										69426										1430										215										4										6473										—										
Чирпанска околия	128410									54200										6615										—										27939										20834										7836										10224										83551										4417										65										4										29385										—										

Скотовъдство.

Положението на скотовъдството въ окръга, при всичко че то е вторий подиръ земеделъното отрасълъ въ поминъка на населението, не е отъ завиднитѣ. Причинитѣ на това не трѣбва да се търсятъ другадѣ, освѣнъ пакъ въ самото население, което твърдѣ малко внимание обръща на добитъка, както по отношение на хранението му, тъй и въ начина на глѣдаието му.

Какво е количеството на домашний добитъкъ въ окръга подробно е указано въ минълогодишното ми изложение. Тукъ ще спомѣна само, че отъ болѣситѣ, които прѣзъ отчетното врѣме сж върлували по него, най-главни сж биле „шапа“ и „шарката“, отъ които първата е върлувала въ 64 села на окръжието, а втората въ 14.

За повдиганне на коневъдството и скотовъдството отъ страна на Окр. П. Комиссия, малко е направено, при всичко че въ бюджетитѣ ѝ за миналата и текущата година сж прѣдвидени сумми за купуване на доброкачествени приплоди отъ иностранна и мѣстна порода.

Тритѣ окръжни жребци, заедно съ 12 държавни, бѣхж разирѣдѣлни тѣзи година, на 11 станции и спорѣдъ сведѣния отъ г. Лѣкаря, държавнитѣ жрѣбци сж покрили сравнително повече кобили отъ колкото миналата. Въ тѣзи годишний сезонъ, числото на кобилитѣ за 12 държавни жребца е 627 срѣщу 469 за минълата, а окръжнитѣ жребци напротивъ сж имали по малко 14 кобили тѣзи година, т. е. 134 срѣщу 148 миналата.

Пчеларство.

По причина на почвеннитѣ си и климатически условия, Ст.-Загорский окръгъ напълно благоприятствува за развъжданieto на пчелитѣ, но, както е спомѣнато и въ миналитѣ ми изложения, тоя отрасълъ отъ день на день испада по причина, че пчеларството, спорѣдъ понятието на населението, не съставлява „занятие за поминъкъ“.

Сега за сега, въ окръга има около 13 — 14000 кошари пчели, медтъ и воскътъ на които сж консомира исклучително отъ мѣстното население.

Лозарство.

Пространството на лозята, и въ петѣхъ околии на окръга, си остава почти същото, каквото бѣ и минжлата година.

Слѣдъ голѣмитѣ наводнения, градушкитѣ и съсипваниянето на лозята отъ переноспорта (маната), които 2 години става не даватъ на лозаритѣ да взематъ нѣщо срѣщу своя трудъ, тѣзи година се появи още едно по-голѣмо зло — „филоксерата“ която застрашава съ унищожение всички лозя въ окръжието а едновременно съ туй да отнеме и поминѣка на нѣколко стотини бѣдни семейства. По свѣдѣния отъ г. Земледѣл. Надзирателъ, тѣзи болѣсть сѣ е вече появила въ лозята на с. Орѣховица, Ст.-Загорска околия, гдѣто е обхвнала едно пространство отъ 45 декара.

Мѣрки за ограничението на филоксерата сѣ вземени нѣ каквито и да бждѣтъ тѣ, все единъ день това зло ще довърши нашитѣ лозя и ето защо, прѣди да дочакаме този печаленъ день, трѣбва да се опрѣтнимъ съ вси сили и чрѣзъ срѣдетва отъ държавата, окръжието и общинитѣ, да си доставимъ нуждното количество американски прѣчки съ които да замѣнимъ нашитѣ, като отъ сжщитѣ прѣчки на бѣднитѣ лозари сѣ отнуцатъ безплатно или имъ се даватъ срѣщу една съвсѣмъ малка цѣна.

По този начинъ, ний постѣпенно ще можемъ да замѣнимъ заразенитѣ и унищожени лозя съ други нови и здрави а слѣдователно, и загубата отъ унищожението на лозята тогива нѣма да се почувствува тѣй тѣжко отъ нѣколкото стотини бѣдни винопроизводители.

Градинарство.

Градинарството въ окръга, по причина на благоприятнитѣ условия, отъ година на година се увѣличава — Тѣзи годишната реколта, въ сравнение съ оная, прѣзъ м. година, е повече удовлетворителна. Понеже тукъ вирѣятъ разнитѣ видове зеленчуци, не би било злѣ щото комисията да купи и раздаде даромъ на нѣкой отъ по добритѣ и опитни градинари, нѣкой добри видове семена отъ Европейски зеленчуци.

Овощарство.

При всичкитѣ добри условия за вирението на овоцнитѣ дървета, овощарството въ окръга, както е спомѣнато и въ минзлогодишното изложение, не е до тамъ развито. Овощни градини има само въ Казанлъжската и отъ части въ Ст.-Загорската оклии. Отъ овоцията, които се береть, всички почти се продаватъ за мѣстно употрѣбление. Исклучение правятъ само сливитѣ, които въ повечето села отъ Казанлъжската околия сж прѣварятъ на тѣй нарѣчената ракия „Сливовица“ която въ години, когато лозята не станатъ, се покачва на доста висока и износна за производителитѣ цѣна.

Копринарство.

Положително може да се каже, че копринарството отъ година на година прави все по-слаби успѣхи по единственната причина, че до сега нищо не е било прѣдприето за негово повдигание. Хранението на бубитѣ е въ пълна зависимость отъ черничевото дърво, което не е развъдено въ достатъчностъ. Развъжданieto на черницитѣ трѣбва да прѣдшествува всички други усилия и мѣрки и само тогава ний ще можемъ да насърдимъ отхранванието на копринената буба.

Тази годишната пашкулна реколта е срѣдна, а отъ цѣлото добито количество пашкули, половината е изнесено за въ Европа, а половината е оставено за домашно употрѣбление.

Гори.

Прѣзъ отчетната година, горитѣ въ окръга по пространство, категории и видове не сж се измѣнили, а си остагатъ така, както сж показани въ миналогодишното изложение. Прѣзъ сжщото врѣме отъ тѣхъ е изсѣчено: въ Ст.-Загорското лѣсничейство отъ държавнитѣ гори около 410 декара пространство, а отъ общинскитѣ 30301 декари. Стопанствуванието на държавнитѣ, общинскитѣ и частнитѣ гори въ това лѣсничейство е ставало по три начина: срѣднѣ, ниско и високостѣбленно, а сѣчението е извършвано по два способа: нарѣдъ и изборно спорѣдъ мѣсто-

положението на гората, но винаги гората е била разделена на участъци за да може сечението да става въ опредѣленитѣ мѣста, гдѣто се контролиратъ работницитѣ. Въ Казанлъшкото Лѣсничейство експлоатацията на горитѣ — държавнитѣ, е ставало изборно, въ много малъкъ размѣръ и то главно по нѣмание на удобни пѣтища въ тѣхъ. Отъ тѣхъ е отсѣчено 469.78 кубика разенъ дървенъ материалъ и 372.60 кубика дърва за горение. Въ Ново-Загорското лѣсничейство, пространството на горитѣ на което възлизатъ въ Ново-Загорската околия 114730 декара държавни, 284,200 декара общински и 20000 декара частни и въ Т.-Сейменската 25300 декара държавни 85603 декара общински и 15530 частни, експлоатацията, както въ единитѣ тѣй и въ другитѣ гори, е отивало не до тамъ добръ. Причината на това е, липсването на контролъ и отсѣтението на провизорни планове.

Л о в ъ.

Положението на окръга дава възможностъ да се развъжда въ него разенъ дивечъ. Въ минало врѣме, дивечътъ еж е изтрѣблявалъ немилостиво и безконтролно, та въ послѣдствие е билъ значително намаленъ. Но сега дѣйствиющій законъ за ловътъ тури край на тия злоупотрѣбления и има се надѣжда да се размножатъ както дивечътъ тѣй и полѣзнитѣ птици. Прихода, който е постѣпалъ въ държавната каса отъ продажба на билети за ловъ, прѣзъ отчетното врѣме, е почти увѣличенъ. Това послѣдното се дължи на обстоятелството, че въ всѣки градъ има вече основани ловджийски дружества, които съ своитѣ права, давани имъ отъ закона за лова, принуждаватъ разнитѣ ловджии браконieri да тръгнатъ въ правий пѣтъ — като се запишатъ за членове на дружеството и се подчинятъ на закона или пъкъ да се откажатъ за винаги отъ ловджийскитѣ си идеи.

Т ю т ю н ъ.

Прѣзъ минжлата 1898 година е имало посѣто тютюнъ: въ 2 села на Ст.-Загорската околия отъ 39 души производители, 134 декара и 7 ара, отъ които е набрано 11416 килограма; въ 12 села на Ново-Загорската околия отъ 209

души производители, 817 декара и 5 ара, отъ които е набрано 79197 килогр. и 50 грама и въ едно село на Казанлъшката околия отъ 10 души производители, 33 декара отъ които е набрано 2322 килограма, или всичко въ 15 села на окръга, отъ 258 души производители, 985 декара и 2 ара, отъ които е набранъ 92935 килограма и 050 гр. а прѣвъ настоящата година има насѣянъ такъвъ въ 3 села на Ст.-Загорската околия, отъ 63 души производители, 219 декара $7\frac{1}{2}$ ара, въ 15 села на Н.-Загорската околия отъ 442 души производители, 1546 декара и 1 аръ и въ 2 села отъ Казанлъшката околия отъ 54 души производители, 142 декара и 2 ара, или всичко въ 20 села отъ 559 души производители, $1908\frac{1}{2}$ декара, отъ които не е извѣстно колко тютюнъ ще се набере защото беридбата и сущението е започнала едва прѣди нѣколко дни.

Тазъ годишната тютюнева реколта въ нѣколко села е по слаба отъ миналогодишната по причина, продължителната суша подиръ засѣвяването тютюнитѣ.

Отъ 1 Юлий м. година до 1 сѣщій н. година има за вѣдени 70 дѣла по нарушение „закона за тютюня“ за 21156 л. 61 ст. глоба, отъ която сума 487 л. 53 ст. сѣ събрани, 3289 л. 64 ст. замѣнени съ затворъ на осъденитѣ лица и 17379 л. 44 ст. оставатъ за събиране.

Гю л о в о м а с л о .

Прѣвъ врѣмето отъ 1 Юлий м. г. до 1 сѣщій н. г. въ окръга е имало засадени нови гюлове: въ Казанлъшката околия 1063 декара и 4 ара, въ Ново-Загорската 264 декара, въ Ст.-Загорската околия 54 декара и въ Чирпанската 112 декара. Тѣзи годишната реколта на гюля е била срѣдня: въ Казанлъшко, гдѣто отъ единъ декаръ е набрано срѣдно $139\frac{1}{2}$ килогр. цвѣте, въ Ново-Загорско, гдѣто е набрано около 115 — 120 килогр. цвѣте и въ Ст.-Загорско гдѣто е набрано около 100 килограма цвѣте а слабо въ чирпанско, гдѣто отъ единъ декаръ е набрано срѣдно по 112 килограма цвѣте. Въ Казанлъшката околия е добито 239848 мускала масло съ цѣна отъ 2.70 до 3 лева мускала, въ Ново-Загорската 12732 мускала съ цѣна 3.50 лева мускала, въ Ст.-Загорската 13750 мускала съ цѣна 3 — 3.60

лева мускала и въ Чирпанската 5380 мускала съ цѣна 3 л. 20 ст. единий мускалъ.

Съ исключение на мъглата, маната и сурпата, които сж поврѣдили по-малко полицата, други нѣкои болѣсти не сж биле върлували по тѣхъ прѣзь годината.

В. Промышленность, занаяти и търговия

Освѣнъ изброенитѣ въ миналогодишното ми изложение фабрики и индустриални завѣденя, други такива, прѣзь отчетното врѣме, не се откривани.

Занаятитѣ, които до сега се оцѣтели, не правятъ голѣми успѣхи, но не може да се каже, че тѣхното бѣдъще е съвсѣмъ застрашено.

Търговията въ окръга е доста слабо развита и съставлява поминѣка само на една малка частъ отъ населението. Прѣзь тѣзи пролѣтъ, ако и за много късо врѣме, цѣнитѣ на хранитѣ сж бѣхъ повдигнали отъ което спечелиха земледѣлицитѣ, които имаха въ резерва храни и отъ ония отъ търговцитѣ, които не сж купували храни съ повишени цѣни.

На панаиритѣ и пазаритѣ, които прѣзь отчетното врѣме сж станали въ окръга, е продадено разенъ едръ добитѣкъ, както слѣдва: въ Казанлъжската околия 6844 глави за 450192 л. 50 ст., въ Ново-Загорската 3532 глави за 123991 л. 70 ст., въ Ст.-Загорската 8887 глави за 538904 лева, въ Т. Сейменската 2278 глави за 129509 лева 20 ст. и въ Чирпанската 7556 глави за 363539 л.

Риболовство

Риболовството въ окръга не съставлява за никого отдѣленъ поминакъ. Лица, които да се занимаватъ исклучително съ риболовство, съ исключение на 3 — 4 души отъ Т. Сеймень, нѣма, но за това пъкъ любителитѣ риболовци изобилствуватъ и явно и тайно въ свободното и запретено врѣме прѣзь годината, я ловятъ до уничтожение, особеннс прѣзь горѣщенитѣ, когато водитѣ сж почти до минимумъ намалени.

Прихода, който постъпва въ държавната каса отъ

издаването на билети за риболовство, е почти незначителенъ — едва ли 30 — 40 лева.

Кредитни учрѣждения

Функционирането на 5-тѣ земеделчески каси въ окръга, баланситѣ на които сж публикувани въ миналогодишното ми изложение, отива много добрѣ. Не остава за въ бъдеще да се желае повече, освѣнъ капиталитѣ имъ да нарастнатъ било отъ чиститѣ имъ капитали, било отъ внасянитѣ въ тѣхъ влогове, до такава степенъ, щото да могатъ позволи и откриването на клонове въ по-големитѣ села на окръжието.

Спестовнитѣ акционерни дружества оставатъ толкова, колкото сж били и прѣвъ миналата година. Само дружеството „Трудъ“ въ г. Нова-Загора — по истичанне срока му, е растурено. Функционирането на всички дружества, както и на спестовнитѣ каси при Т. Пощенскитѣ станции, отива добрѣ.

IV.

Общественно здравие.

а) *Върлюци болѣсти и мѣстообързценето имъ.*

Прѣвъ отчетната година сж върлували слѣдующитѣ болѣсти въ окръжието:

1) *Дифтеритъ.* Въ Ст.-Загорска околия — гр. Ст.-Загора 71 случай на разболѣвание, отъ които 10 смъртни и въ селата 6 случая. Въ Н.-Загорска околия, въ селото Бухалий, 7 случая. Въ Казанлъшка околия — гр. Казанлъкъ 3 случая отъ които една смъртенъ и въ селата 26 отъ които 5 смъртни и въ Чирпанската околия — гр. Чирпанъ 6 случая а въ селата 8. 2) *Кървавъ Сюрмекъ.* Въ Стара-Загора 34 случая отъ които 11 смъртни, въ Т. Сейменската околия 48 случая и въ гр. Чирпанъ 5 случая. 3) *Червенка.* Въ Ст.-Загора 15 случая, въ Т. Сейменъ 4 и въ Чирпанъ 4 случая. 4) *Блатна треска.* Въ Ст.-Загор-

ска околия — гр. Ст.-Загора 1097 случая а въ селата 1873, въ Казанлъшка околия — гр. Казанлъкъ 418 случая а въ селата около 738. Въ Ново-Загорска околия тѣзи болѣсти е съставлявала $\frac{2}{3}$ а отъ всички други болѣсти, въ Т. Сейменската околия 408 случая и въ Чирпанска околия — гр. Чирпанъ 240 случая. 5) *Родилна треска*. 4 случая въ гр. Стара-Загора, отъ които двата смъртни 6) *Нивта болѣсть*. Въ Ст.-Загорската околия — гр. Стара-Загора 150 случая а въ селата 25; въ Казанлъшка околия — гр. Казанлъкъ 89 случая и нѣколко въ селата, 7) *Ситната шарка*. Въ Ст.-Загорска околия 138 случая отъ които 1 смъртенъ; въ Казанлъшка околия — гр. Казанлъкъ 21 случай и всички почти дѣтца отъ селата Габарево и Хасѣтъ отъ които 2 смъртни; въ Н.-Загорска околия 65 случая отъ които 5 смъртни и въ Т. Сейменска околия 35 случая. 8) *Скарлатина*. Въ гр. Ст.-Загора 2 случая, въ гр. Чирпанъ 65 отъ които 30 смъртни и въ селата на Чирпанска околия 9; 9) *Магарешката кашлица*. Старо-Загорска околия — гр. Стара-Загора 184 случая отъ които 4 смъртни а въ селата 251. Н.-Загорска околия — с. Кортенъ 50 случая, въ Казанлъшка околия — гр. Казанлъкъ 35 случая и около 10—12 по селата и въ Чирпанска околия — гр. Чирпанъ 78 случая а въ селата около 66. 10) *Корменъ тифусъ*. Въ Ст.-Загорска околия — гр. Ст.-Загора 103 случая отъ които 25 смъртни а въ селата 146 отъ които 18 смъртни; въ Ново-Загорска околия — гр. Н.-Загора 14 случая отъ които 8 смъртни а въ селата 18 отъ които 3 смъртни; въ Т.-Сейменска околия 37 случая; въ Казанлъшка околия 120 случая отъ които 3 смъртни и въ гр. Чирпанъ 32 случая отъ които 7 смъртни и 11) *Охтика*. — Въ гр. Казанлъкъ е имало 32 смъртни случая, въ Нова-Загора 8, въ Стара-Загора 62 и въ Чирпанъ 21 а въ селата неизвѣстно.

6. Лъчебни заведения.

Както е извѣстно, въ окръга има една II класна болница — Ст.-Загора и 3 III класни, по една въ Чирпанъ, Казанлъкъ и Нова-Загора. Зданията на всички сѣ тѣсни, недостатъчни и нехигиенически, тѣй щото не прѣдставляватъ всички удобства за лѣкувание на страждующето население. Прѣвъ отчетната година сѣ постигнали на лѣчение въ 4-тѣ болници 1100 души отъ които 341 граждани, 621 селяни,

Народно просвѣщение и общественна благотворителность.

А. Срѣдни, първоначални, недѣлни и вечерни училища.

Въ началото на учебната 1898/99 учебна година при държавната дѣвическа гимназия въ Ст.-Загора, сж биле записани 625 ученички, които сж биле подраздѣлени тъй: въ I класъ, съ една паралелка, 54 ученички, въ II, съ три паралелки, 113; въ III, съ двѣ паралелки, 108; въ IV, съ три паралелки, 108, въ V, съ три паралелки, 139 и въ VI, съ три паралелки, 103 ученички. Отъ всички записани ученички, 28 сж напустнали училището, тъй щото до края на годината сж останали 597. На изпитъ сж се явили 731 ученички, (581 отъ гимназията, 134 отъ V-то отдѣление и 16 частни) отъ които 299 минуватъ, 273 ще повтарятъ сжщия класъ, 159 ще държатъ поправителенъ изпитъ. Курсътъ на заведението сж свършили 85 ученички отъ които 78 сж отъ тая година и 7 повтарятъ.

Въ пансиона при гимназията е имало 24 ученички отъ които една е напустнала пансиона прѣзь годината. Всички пансионерки сж биле самодържници и сж внесли прѣзь годината 11140 лева. Спорѣдь класоветѣ тѣ се разпрѣдѣлятъ: II класъ 1, III класъ 1, IV класъ 2, V класъ 8, и VI класъ 11.

Прѣзь цѣлата учебна година е израсходвано за гимназията 76990 лева а за пансиона 17630 л 32 ст.

Персонала сж е съсгоялъ отъ 1 Директоръ, 9 учители и 19 учителки.

Учебното дѣло въ тая гимназия е вървѣло добрѣ. Учебнитѣ занятия не сж били прѣкъсвани.

Въ Казанлъжското педагогическо трикласно и образцово училище въ зачалото на учебната 1898-99 година сж се записали: въ образцовитѣ отдѣления 118 ученици, въ класоветѣ 277 и въ курсоветѣ 114 души или всичко 501 ученика. Отъ всички ученици, прѣзь годината сж напустнали: отъ отдѣленията 4, отъ класоветѣ 14 и отъ курсоветѣ 4.

Учебното дѣло въ това училище е вървѣло добръ. Зданието обаче, въ което се то помѣщава, не отговаря на прѣдначението си и се има нужда още отъ едно здание, въ което да се помѣщаватъ ученицитѣ отъ трикласното училище и работилница по рѣчната работа, да се направи гимнастически салонъ, да се огради училищния дворъ и да се усигори училищната вода. Съ тия само поправки и прѣправки то ще заприлича на въспитателно учрѣждение.

Както е извѣстно, Ст.-Загорский административенъ окръгъ се раздѣля на три учебни окръжия: Ст.-Загорско, Ново-Загорско и Чирпанско.

Въ Ст.-Загорското учебно окръжие, което се състои отъ Ст.-Загорска и Казанлъшка околии, прѣзъ 1898/99 учебна година е имало дѣтца, подлежащи на задължително учение, 8498 момчета и 6518 момичета. Отъ тѣхъ сж посѣщавали училището 6838 момчета и 3290 момичета или срѣдно 350/0 отъ подлежащитѣ на задължително учение дѣтца не сж посѣщавали училището.

Като мѣрки за рѣдовното посѣщаване на училищата отъ тия дѣтца, училищната инспекция е правила разпорѣждания писменни и устни, обаче кметовѣтѣ ни най-малко не сж прилагали спрямо нехайнитѣ родители чл. 29 и 40 отъ закона за народното просвѣщение. Прѣзъ цѣлата учебна година не е имало затворени училища; общия ходъ на учебното дѣло е билъ добъръ, нъ скръбното е това, че почти всички училища не сж снабдени съ училищни пособия и помагала.

Вечерни училища е имало въ 3 села отъ Ст.-Загорската околия и въ 11 отъ Казанлъшката, а недѣлни 1 въ гр. Казанлъкъ. Общия резултатъ отъ тия училища е неудовлетворителенъ.

Въ Ново-Загорското учебно окръжие, което се състои само отъ Н.-Загорската околия, е имало дѣтца, подлѣжащи на задължително учение, 3385 момчета и 2392 момичета. Отъ тѣхъ сж посѣщавали училището 3269 момчета и 1037 момичета или 3.50/0 момчета и 56.60/0 отъ момичетата, отъ подлѣжащитѣ на задължително учение дѣтца, отъ това окръжие, не сж посѣщавали училищата; и въ туй окръжие, както въ Ст.-Загорското, вината за нерѣдовното ходение на дѣтцата въ училищата и неснабдяването по-

слѣднитѣ съ пособия и помагала, трѣбва да се отдаде на общинскитѣ кметове.

Вечерни училища въ тая околия е имало въ седемъ села съ 306 слушатели, а недѣлни само едно съ 24 слушатели.

Успѣхитѣ въ тия училища сж незавидни по причината на това сж отчасти неподготовката на самитѣ селски учители и неумението имъ да заинтересуватъ селската маса и отчасти немарливостъта на селскитѣ кметове, които се скъпятъ да дадѣтъ малко дърва и освѣтление за тѣзи училища.

Успѣха общо на учебното дѣло въ това окръжие е билъ добъръ, а затворени училища е имало само въ малкитѣ села: Икисча, Юреклери, Дедекъой и Коймаклий.

Въ Чирпанското учебно окръжие, което се състои отъ Чирпанската и Т.-Сейменската околии, е имало поддѣжащи на задължително учение дѣтца 5773 момчета и 4180 момичета, отъ които само 5776 сж посѣщавали училищатаили никакъ не посѣщавали 450/0. Затворени училища въ това окръжие е имало само въ с. Марийно, Т.-Сейменска околия, и то по причина, че училищното здание въ това село е било съборено отъ миналогодишнитѣ наводнения, а друго здание, което да се приспособи за училище, не е имало. Вечерни и недѣлни училища е имало 20. За жалость, тѣ не сж показали желанія успѣхъ, тѣй като не сж снабдени съ нужднитѣ библиотеки съ отбрани, полѣзни книги и защото селскитѣ власти не само не сж давали съдѣйствиe на учителитѣ, но и често пѣти, просто по частни каприции, сж работили противъ отваряннето на такива училища и сж прѣчили на учителитѣ, които се рѣшаватъ да ги отварятъ.

Горнитѣ свѣдения обхващатъ доста повърхностно състояннето на учебното дѣло въ тритѣ окръжия. Поглѣднато по обстоятелственно, резултатътъ е не утѣшителенъ, а за да стане постепенно подобрене нужно е да се направя слѣдующето: окръжания съвѣтъ да прѣдвиди въ бюджета си една по-голяма сума, която да служи за помощ на малкитѣ села, които биха пожелали да строятъ училищно здание; 2) Да се натовори постоянната комиссия да събира, всѣка година, прѣдвиденитѣ въ училищнитѣ бюджети сумми за книги и помагала и слѣдъ туй паритѣ да

се даватъ инспектору за набавяние помагалата и книгитѣ;

3) Да се взематъ мѣрки отъ надлѣжнитѣ власти за постепенното подобрене на учителскій персоналъ а сжщо и да се изпълняватъ, както трѣбва, прѣдписанията на чл. чл. 40 и 41 отъ закона за народното просвѣщение и

4) Да се урѣдѣтъ напълно училищнитѣ градини.

Б. Обществени и частни библиотеки и читалища.

По урѣдени градски библиотеки и читалища има въ градоветѣ: Ст.-Загора, Казанлъкъ, Чирпанъ и Н.-Зогора; независимо отъ туй, въ Ст.-Загора има и едно частно читалище принадлежаше на книжовното дружество „Просвѣта“ което оставя на расположеение на своитѣ посѣтители всички издаваеми ся у насъ политически, економически и научни вѣстници и списания и въ Казанлъкъ друго „Искра“ което е доста добрѣ урѣдено.

В. Ученолюбиви и др. такива дружества.

Отъ прѣди една двѣ години въ Ст.-Загора и Казанлъкъ сж се основали по едно музикално и по едно гимнастическо дружество, а ученолюбиви при класнитѣ училища въ Казанлъкъ, Чирпанъ Нова-Загора и Т.-Сейменъ, членоветѣ на които сж исклучително учители и учителки. Цѣльта на послѣднитѣ мѣжду другото е да подпомагѣтъ и на бѣднитѣ ученици и ученички. Тѣхний приходъ се добива чрѣзъ разни лотарии, прѣдставления, литературни вечеринки и пр.

Г. Благотворителни завѣдения.

Освѣнъ комитета „Св. Иоанъ Милостивий“ и дружеството за подпомагане и давање безплатна храна на бѣднитѣ ученички при тукашната държавна гимназия, въ Ст.-Загора, не отколѣ се основа и трето едно дружество подъ названиее „Добрий Самарянинъ“, цѣльта на което е тоже да дава помощи и да подържа всички бѣдни граждани и ученички.

Тритѣ тия дружества за сега отиватъ добрѣ.

VI.

Обществена безопасностъ.

А. Общинска стража.

Полицейската служба въ селата, сравнително съ миналитѣ години е по урѣдена; бдителността ѝ е усилена и туй е причината гдѣто числото на разнитѣ бѣздемници и злосторници, чювствително е ограничено. Прѣзъ отчетната година кражбитѣ, обиритѣ и подпалванията ако и да се случваха както и друга година, но почти повечето отъ тѣхъ сж открити. Всичко туй се дължи дѣйствително на селската стража но въ веѣки случай, нейната дѣятелность остава да се желае и надлѣжнитѣ власти не прѣдставатъ да се грижатъ и работятъ надъ нея за да я поставятъ на оная висота, на която тя трѣбва да бжде.

Б. Произшествия.

Отъ 1-й Юлий м. г. до 1-й сжцій н. г. въ окръга сж се случили слѣдующитѣ произшествия: 18 умишленни и 12 случайни убийства, 33 умишленни и 5 случайни наранявания, 4 самоубѣвания, 5 отравяния, 20 удавяния, 59 случаи на обира и кражби съ загуби 30703 лева 55 стот., 15 случая на градобитнина и наводнения съ загуба 761650 лева, 180 случая на пожари съ загуба 88839 л. 9 ст. и 6 изнасилвания.

VII.

Военни набори.

Военнитѣ набори въ Ст.-Загорското окръжие се произвѣждатъ точно съгласно закона за вземание новобранци въ Българската войска; Резолтата отъ тѣзи годишнѣи 23 рѣдовень наборъ въ окръга е слѣдующий: записани въ призывнитѣ списъци 3454 младежа християни, 337 мохамедани и 28 еврей, а всичко 3819 души; отъ тѣхъ сж се явили прѣдъ комисията 2978 християни, 204 моха-

медани, 17 еврей всичко 3199, а не сж се явили 475 християни, 134 мохамедани и 11 еврей, а всичко 620 души. Отъ явенитѣ 1260 души именно: 1169 християни, 87 мохамедани и 4 еврей сж вземани за въ войската, а 1939 души — 1809 християни, 117 мохамедани и 13 еврей сж освободени по разни причини: по болѣсть младость и пр.

VIII.

Обществени имоти.

А. Държавни.

Къмъ държавнитѣ здания въ окръга прѣзъ настоящата година сж прибавени още три нови именно: една военна болница и единъ складъ за жребци при гр. Стара-Загора и една военна болница въ Казанлъжкъ, купена отъ правителството отъ окр. постоянна комиссия.

За подържане и поправка на всички здания въ окръга сж похарчени всичко 4192 лева и 66 ст. но се има нужда отъ поправката още на двѣ три здания, смѣткитѣ за които поправки сж вече прѣдставени въ Министерството и които възлизатъ на сумма 5864 л. 15 ст.

Б. Окръжни.

Окръжнитѣ здания си оставатъ въ сжщото положение и число. Отнима се само военната казарма въ Казанлъжкъ, която е продадена на правителството.

В. Общински.

Какви имоти претѣжаватъ градскитѣ общини въ окръга, каква стойность иматъ тѣ, какъвъ приходъ и пр.; обстоятелственно изложено въ докладитѣ ми за миналитѣ години.

ІХ.

Окръжни и общински данъци, бюджети и отчети.

А. Окръжна връхнина.

Сумата на окръжната връхнина, прѣдвидена въ окръжния бюджетъ за тая година и наложена върху държавнитѣ данъци възлиза на 137753 лева, която сума се събира по долоозначенитѣ проценти върху всѣкий видъ държавенъ данъкъ, както слѣдва: а) поземеленъ налогъ 1516200 л. по 5 о/о, б) върху беглика — 27780 л. по 10 о/о, в) върху патента — 238600 л. по 10 о/о и г) върху емляка — 90800 лева по 10 о/о-

б. Общинска връхнина

1) Общинската връхнина на гр. Ст.-Загора за 1899 год. е наложена върху държавнитѣ данъци както слѣдва: а) поземеленъ данъкъ — 54030 л. по 10 о/о — 5403 л., б) данъкъ върху сгради — 29310 л. по 15 о/о — 4396 л. 50 ст. в) данъкъ върху занятие 34357 л. по 15 о/о — 5159 л. 55 ст. г) данъкъ върху беглика 3083 по 10 о/о — 308 л. 30 ст.

2) Общинската връхнина на гр. Казанлъкъ за същата година е наложена както слѣдва: а) данъкъ върху занятия — 40000 л. по 25 о/о — 10000 л. б) данъкъ върху сгради — 9914 л. по 25 о/о — 2478 л. 50 ст. в) данъкъ върху поземеленъ налогъ — 28302 л. по 10 о/о — 2830 л. 20 ст. г) върху бегликъ — 1569 л. по 10 о/о — 156 л. 90 ст. и върху пжтната повинность 8120 л. по 10 о/о — 812 лева.

3) Общинската връхнина на гр. Чирпанъ за с. година е наложена както слѣдва: а) върху данъкъ занятие — 13098 л. 03 ст. по 25 о/о — 3274 л. 55 ст., б) данъкъ сгради — 9126 л. 55 ст. по 25 о/о — 2281 л. 63 ст. в) бегликъ — 1811 л. 90 ст. по 25 о/о — 452 л. 97 ст. и поземеленъ налогъ — 67105 л. 23 ст. по 10 о/о — 3274 л. 50 ст. и

4) Общинската връхнина на гр. Н.-Загора за с. година

на е наложена както слѣдва: върху данъка занятие и поземелний налогъ по 20 о/о а върху всички останали данъци 10 о/о или всичко общинска връхнина 6500 лева.

Рѣдовната общинска връхнина въ селскитѣ общини е 5 о/о върху поземелний данъкъ и 10 о/о върху оклада на другитѣ данъци.

В. Окръженъ бюджетъ.

Приходната частъ на окръжний бюджетъ за н. год. възлиза на 339025 л. а расходната на 323965 л. т. е. излишъкъ 15060 лева.

Г. Градски бюджети.

Бюджета на Ст.-Загорската гр. община за 1899 год. е: приходъ 227100 л. и толкова расходъ, она на Казанлъжската, приходъ 118700 лева и толкова расходъ; на Чирпанската 128780 лева приходъ и толкова расходъ и на Ново Загорската 86920 л. приходъ и 89920 лева расходъ съ дефицитъ 3000 лева, който ще се покрие отъ економиятъ по сжщий бюджетъ.

Д. Селско общински бюджети.

Приходите и расходите на селскитѣ общини за н. г. отъ окръга сж изложени въ слѣдующата таблица.

№ по редъ	Наименование на общинитѣ	Прих.	Расх.	Забѣлѣжка
		лева	лева	
<i>І. Старо-Загорска околия.</i>				
1	Помукчийска.	2572	2572	
2	Кара-Бурунска	3700	3700	
3	Свендерлийска	2260	2260	
4	Пжндаклийска	3790	3790	
5	Т.-Хисарска	1820	1020	
6	Радне Махленска	10904	10904	
7	Шахназлийска	2371	2371	
8	Х. Айватлийска	2834	3834	
9	Маджарска	1997	1997	
10	Карпусчанска	4652	4652	
11	Св. Кириловска	4436	4436	
12	Геопалска	4800	4800	
13	Ахъртска	3740	3740	
14	Дервентска	4919	4919	
15	Ахиевска	3345	3345	
16	Трънковска	3995	3995	
17	Сюлменлийска	3166	3166	
18	Кара-Бунарска	2305	2305	
19	Бѣлчевска	4044	4044	
20	Хамзаларска	5268	5268	
21	Царь Аспаруховска	3280	3280	
22	Арабаджиевска	4184	4184	
23	Голѣмо Дуванджийска	2283	2283	
24	Гюреджийска	4787	4787	
25	Хрищенска	5032	5032	
26	Шамлизска	5429	5429	
27	М. Дуванджийска	2752	2752	
28	Кечилеръ Махленска	3293	3293	
29	Черковска	4748	4748	
30	Дълбошка	9564	9564	
31	Джамбазка	4636	4636	
32	Теквенса	3456	3456	

№ по редъ	Наименование на общинитѣ	Приходъ	Расходъ	Забѣлѣжка
33	Баракларска	4125	4125	
34	Боздуванджийска	2430	2430	
35	Ново-Махленска	3221	3221	
36	Орѣховска	5415	5415	
37	Ада Тепенската	6142	6142	
38	Могилска	2989	2989	
39	Казанска	4554	4554	
40	Кара Верлерска	3050	3050	
41	Кърналийска	2963	2963	
42	Караджалийска	6015	6015	
43	Арнаутска	4059	4059	
44	Мисилимска	2427	2427	
45	Лозенска	2703	2703	
46	Коленска	3673	3673	
<i>II Ново-Залорска околия.</i>				
1	Кортенска	8505	8505	
2	Колунчийска	2825	2825	
3	Конарска	3130	3130	
4	Терзобаска	4422	4422	
5	Чифлишска	4285	4295	
6	Чанакчийска	4365	4365	
7	Налбатларска	1795	1795	
8	Акъ Бунарска	2780	2780	
9	Запалнянска	2735	2735	
10	Банянска	3240	3240	
11	Караджа Муратлийска	4625	4625	
12	Енджеьбойска	4767	4767	
13	Богданъ Махленска	2825	2825	
14	Авлиенска	2935	2935	
15	Атларска	1650	1650	
16	Балабанлийска	2235	2235	
17	Кюсе Махленска	3630	3630	

№ по рѣдѣ	Наименование на общинитѣ	Приходъ	Расходъ	Забѣлѣжка
18	Кадж Аланска	3516	3516	
19	Майнаслийска	2575	2535	
20	Киспитлийска	6040	6040	
21	Ени Пазлийска	2946	2946	
22	Джумалийска	4842	4842	
23	Гердимска	2360	2360	
24	Гол. Тирфилийска	1820	1820	
25	Генджелийска	2115	2115	
26	Бозъ Агачска	2330	2330	
27	Алобаска	2084	2084	
28	Дедевбойска	2135	2135	
29	Бухалийска	2190	2190	
30	Атлоолска	3267	3267	
31	Бешъ Тепенска	5580	5580	
32	Омарчевска	3732	3732	
33	Ст. Гюнлийска	3220	3220	
34	Юртчийска	3785	3785	
35	Гюнели Махленска	3480	3480	
36	Химитлийска	1720	1720	
37	Николаевска	3370	3370	
38	Юренска	2005	2005	
39	Торлакъ Махленска	3425	3425	
40	Оризарска	2345	2345	
41	Юрлемишска	2240	2240	
42	Твърдишска	7680	7680	
43	Каджкьойска	3510	3510	
44	Куруджийска	3265	3265	
45	Козосъ Моденска	2820	2820	
46	Малко Тирфилийска	2765	2765	
<i>III Т. Сейменска околия.</i>				
1	Т.-Сейменска	17100	17100	
2	Лефеджийска	3710	3710	

№ по редъ	Наименование на общинитѣ	Приходъ	Расходъ	Забѣлѣжка
3	Кара Бунарска	3110	3110	
4	Ключокъ Хасанска	4990	4990	
5	Бюлуджашка	4470	4470	
6	Аладжалмйска	4920	4920	
7	Гючерлийска	4810	4810	
8	Оброклийска	6180	6180	
9	Рисимановска	2975	2975	
10	Опанска	3495	3495	
11	Кумъ Дуванджийска	10110	10110	
12	Аладаалийска	5330	5330	
13	Любеновска	2850	2850	
14	Узунъ Хасанска	3125	3125	
15	Марйска	3515	3515	
16	Климентиновска	5390	5390	
17	Ачка Ибранимска	2721	2711	
18	Мусачевска	2595	2595	
19	Кюстю Кьойска	6785	6785	
20	Златишка	4460	4460	
21	Гурбетска	4980	4980	
22	Дюдюкчелийска	2475	2475	
23	Азаплийска	2465	2465	
24	Кара Алийска	1840	1840	
25	КараМанлийска	2125	2125	
26	Сорутска	3390	3390	
27	Смавлийска	2465	2465	
<i>IV Чирпанска околия.</i>				
1	Горньо Енишерлийска	12000	12000	
2	Конупчийска	2945	2945	
3	Войникъ Махленска	1637	1637	
4	Куртъ Бунарска	2946	2946	
5	Кузенска	2113	2113	
6	Али Пашиновска	5354	5354	

№ по рѣдѣ	Наименование на общинитѣ	Приходѣ	Расходѣ	Забѣлѣжка
7	Алтѣнѣ Чаирска	1440	1440	
8	Чишликѣ Махленска	1830	1830	
9	Чакърларска	1900	1900	
10	Чилтикчийска	3230	3132	излиш. 98 л.
11	Чанлийска	2250	2250	
12	Кайматлийска	2542	2542	
13	Евджилерска	3834	3794	излиш. 40 л.
14	Омуровска	3141	3136	излиш. 5 л.
15	Мурсалковска	4715	4715	
16	Енищенска	4555	4313	„ 242 л.
17	Трюкмешлийска	3090	3090	
18	Меричлерска	4767	4767	
19	Сюлмешлийска	2497	2497	
20	Крушовска	4114	4067	излиш. 47 л.
21	Чохлаковска	5313	5313	
22	Сарѣ Смаилска	2270	2270	
23	Бурунсузска	3072	3072	
24	Алагюнска	3980	3980	
25	Кара Атлийска	3710	3710	
26	Икизлерска	2370	2370	
27	Дели Бинлерска	2010	2010	
28	Дир. Махленска	1670	1670	
29	Караджовренска	2176	2176	
30	Елховска	2480	2480	
31	Чакърджинска	4013	4013	
32	Кара Орманска	2545	2545	
33	Шикерѣ Бунарска	2715	2715	
34	Калфенска	3560	3603	недост. 43 л.
35	Ново Махленска	3805	3805	
36	Хаджи Оларска	3235	3225	излиш. 10 л.
37	Каратерзилерска	3800	3800	
38	Ишевренска	3225	3225	
39	Албашевска	2054	2054	

№ по редъ	Наименование на общинитѣ	Приходъ	Разходъ	Забѣлѣжка
	<i>V Казанлъжика околия.</i>			
1	Чергановска	2792	2792	
2	Голѣмо Селска	2340	2340	
3	Скобеловска	3225	3225	
4	Ашиклийска	2985	3985	
5	Баслийска	2415	2415	
6	Кжлянска	2027	2027	
7	Скиречевска	2592	2592	
8	Яйбанлийска	6601	6601	
9	Шейновска	5464	5464	
10	Козлуджанска	3315	3315	
11	Елховска	6581	6581	
12	Гор. Гюсовска	2884	2884	
13	Щипченска	9153	9153	
14	Бичерлийска	1505	1941	недос.436л.
15	Доймушларска	2440	2440	
16	Чанакчийска	2165	2165	
17	Гор. Сахраненска	2260	2260	
18	Димовска	2265	2265	
19	Турийска	3824	3824	
20	Селченска	2158	2158	
21	Александровска	5590	5590	
22	Търниченска	4165	4165	
23	Долно Суфуларска	3205	3205	
24	Ново Махленска	2530	2530	
25	Мжглишка	12727	12727	
26	Хасенска	4147	4147	
27	Орозовска	4080	4080	
28	Сливитска	2455	2455	
29	Казълачдеренска	5269	5269	
30	Кара-гитлийска	3224	3224	
31	Павелска	6070	6070	
32	Борисовска	2700	2700	

№ по редъ	Наименование на общинитѣ	Приходъ	Расходъ	Забѣлѣжка
33	Химитлийска	3470	3470	
34	Лаханлийска	5603	5603	
35	Туловска	3086	3086	
36	Габаревска	9540	9540	
37	Долне Сахраненска	3145	3145	
38	Енинска	9105	9105	
39	Симитлерска	6062	6062	
40	Ржженска	3115	3115	
41	Емишлерска	1995	1995	

Резолтата отъ сключенитѣ бюджетни упражнения (отчетитѣ) на селскитѣ общини въ окръга, както е помѣнато и въ миналогодишнитѣ ми изложения, е неудовлетворително. Въобще, до 1896 год., състоянието на селското счетоводство е било много лошо защото кметоветѣ, когато се правили операции по общинскитѣ приходи и расходи, никакъ не сж се съобразявали съ закона и правилника за селскитѣ общини. Тѣй напримеръ, разхвърлювали сж разни налози за водение дѣла по спорни общински мѣри и гори, за купуване на общински имоти, за направа на общински училища, купуване канцелярски материяли и много други безъ да имъ е било разрѣшено това отъ властта. Сжщо сж расходвали за сжщитѣ цѣли, съ хиляди лева общински пари безъ знанието и разрѣшението на тѣхното началство. Отъ 1896 год. обаче насамъ, тѣзи закононарушения и произволи сж примахнати велѣдствие на което и отчетитѣ на кметоветѣ за тия години, сж намѣрени и намиратъ почти повечето за редовни и цифритѣ спазени.

Бюджетната тежестъ върху данакоплатцитѣ въ разнитѣ общини на окръга, до колкото може да се сжди по приходитѣ на общинскитѣ бюджети, въ сравнение съ ми-

налогодишнитѣ, изобщо е намалена съ исклѣчение на нѣкои общини, на които нуждитѣ сж изисквали увѣличението на тая тежестъ.

Окрѣжно и общинско самоуправление.

Дѣловодството на селскитѣ общински управления въ окрѣжието отъ година на година отива по добрѣ. Това сж длѣжи на обстоятелството, че за общински кметове почнаха да се избиратъ лица, повече грамотни и освѣнъ туй и писаритѣ не сж оставятъ да занимаватъ тия длѣжности, бѣзъ прѣдварително да сж издържали установения за тая длѣжностъ испитъ.

Каква е била дѣятелността на окр. постоянна коммисия прѣзъ отчетното врѣме, ще може да се види по ясно отъ доклада ѳ, който тя ще прѣдстави въ тази годишната сесия на съвѣта.

СЪДЪРЖАНИЕ

	Стр
I. Пространство, народонаселение и административно дѣленіе на окръжието	1
II. Съобщения: държавни, окръжни и общински шосета и пътища	5
III. Поминъкъ: земледѣлие, скотоводство, пчеларство лозарство, градинарство, овощарство, копринарство, гори, ловъ, тютюнъ, гюлово масло	
Промисленостъ, занаяти и търговия, риболовство.	8
Кредитни учрѣждения	
IV. Обществено здравие: върлюючи блѣсти и мѣстообгръщението имъ, лѣчебни завѣдения, санитар. състояние на градоветѣ и селата, дѣятелностъ на хиг. съвѣтъ.	17
V. Народно просвѣщение и общественна благотворителностъ: срѣдни, първоначални, недѣлни и вечерни училища, обществени и частни библиотеки и читалища, учебнолюбиви дружества, благотворителни завѣдения	20
VI. Обществена безопасностъ: общинска стража, производствия	24
VII. Военни набори	24
VIII. Обществени имоти: държавни и окръжни, общински.	25
IX. Окръжни и общински данъци, бюджети и отчети, окръжна, общинска върхнина, окръж. бюджетъ, градски и селски общински бюджети.	26
X. Окръжно и общинско самоуправление	35

